

DIO OBRAZOVNIH SINDIKATA SPREMA NOVU AKCIJU, MINISTARSTVO IM ŽESTOKO UZVRAĆA

PROSVJETARI IDU U ŠTRAJK

'Nama su plaće prosječno rasle za 150 eura, a nekima za 2500!'

➔ Iz Ministarstva obrazovanja na čelu s Radovanom Fuchsom (HDZ) dijametralno suprotno gledaju na stvari i tvrde da sindikati nemaju nikakvih razloga za štrajk, dok ministar rada Marin Piletić (HDZ) kategorično poručuje: 'Štrajk u obrazovanju i znanosti neće biti plaćen'

Marijana
Cvrtila

slobodnadalmacija.hr

Moguće je da će to biti štrajk od jednog dana, ali nije isključeno ni da će se protegnuti na više dana i tjedana, pa čak dovesti u pitanje završetak školske godine, odnosno produžiti nastavu u lipnju.

Moguće je također da će ga pratiti i druge sindikalne aktivnosti, prosvjedi na primjer, kao i da će prosvjetarski bunt "uzdrmati" provedbu nacionalnih ispita u osmim razredima osnovnih škola, učenička natjecanja, smotre i ostale aktivnosti po školskim ustanovama, planirane prije svega za ožujak i travanj ove godine.

Pet zahtjeva

Sve su to scenariji koji u ovom trenutku nisu isključeni nakon što su tri sindikata školstva i znanosti jučer najavila da će idući tjedan, to jest u danima od 17. do 21. ožujka održati najprije jednodnevni štrajk u osnovnim i srednjim školama te fakultetima, uz mogućnost da prijeđe u dvodnevni, višednevni, sve do ispunjenja zahtjeva.

Precizan datum u tom tjednu nije još uvijek određen, to će, poručuju sindikalci, najaviti Vladi i ravnateljima škola 48 sati prije početka štrajka. Tri školska sindikata, organizatori obustave rada, imaju svoje podružnice u ukupno 1000 obrazovnih

ustanova.

Školski sindikat "Preporod" Željka Stipića, Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Zrinka Turalije te Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja Matije Kroflina jučer su održali "mobilizacijske" sastanke članstva u srednjoj školi te na Filozofskom fakultetu u Zagrebu – na kojima je predstavljen proglas s obrazloženjima zašto sindikati pokreću štrajk.

Pet je spornih točaka oko kojih se nisu mogli dogovoriti s Vladinim predstavnicima tijekom prošlotjednog postupka mirenja: sindikati traže povećanje osnovice za plaće od 10 posto, redefiniranje Uredbe o koeficijentima sukladno zahtjevima ovih sindikata – a to znači linearno povećanje koeficijenta zaposlenih u obrazovanju i znanosti od osam posto, a dok se to ne uredi pristali bi i na uvođenje privremenog, takozvanog "sektorskog dodatka" (umjesto lani ukinutog prosvjetnog dodatka) kako bi se sektori obrazovanja i znanosti donekle izjednačili s drugim javnim službama.

Preostala dva zahtjeva su nematerijalne prirode, traži se formalno izuzeće prosvjetara od ocjenjivanja na način kako je to definirano Zakonom o plaćama i Uredbom o ocjenjivanju, a traže i odgoda uvođenja modularne nastave u srednjim školama te sistematizaciju pojedinih radnih mjesta u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Sindikati školstva u svome su proglasu naveli kako nisu željeli da do štrajka dođe, ali da

Sindikati traže povećanje osnovice za plaće od 10 posto, linearno povećanje koeficijenta zaposlenih od osam posto, a dok se to ne uredi pristali bi i na uvođenje privremenog 'sektorskog dodatka'

DRAGAN MATIĆ/CROPIX

Vlada nije prihvatila minimalno tri od pet zahtjeva koliko je trebalo da bi od štrajka odustali. Stoviše, Vladu optužuju da ih ucjenjuje jer su rekli kako će nekoliko njihovih zahtjeva prihvatiti jedino u slučaju da sindikati potpišu Dodatak I. Temeljnog kolektivnog ugovora (TKU), što su ova tri sindikata ranije odbila na temelju izjašnjenja svog članstva.

– Krećemo s jednodnevni štrajkom, a svaki naš sljedeći štrajk bit će zahtjevniji, opsežniji. Ovi su sindikati spremni za dogovor i prije prvog dana štrajka, ne bježe od uspostave dijaloga, ali za dijalog je potrebno dvoje – zadržao je Stipić i tu mogućnost.

Stipić je ranije u izjavi za Slobodnu Dalmaciju kazao i ovo: – Naša je ideja da to bude štrajk

koji će rasti ako se ne uspostavi dijalog s Vladom, a u planu imamo i druge aktivnosti. Uglavnom, ne mislimo stati ako ne bude sluha s druge strane.

'Nećemo štrajkati za Veliku Gospu!'

Što se tiče ugroze provedbe nacionalnih ispita i učeničkih natjecanja, pa i kraja školske godine, kada radite sindikalne akcije u

trećem ili četvrtom mjesecu, svakako ćete nećemu naštetiti. Međutim, tako je kroz cijelu nastavnu godinu, ne mogu sindikati organizirati akcije samo u srpnju ili kolovozu, zar ćemo štrajkati oko Velike Gospe? – pita se "Preporodov" čelnik.

– Da, plaće u obrazovanju su rasle u proteklih godinu dana, isto kao što su rasle i drugim javnim i državnim službama

Štrajk u školama i fakultetima održat će se idući tjedan, a nije isključeno da od jednodnevnog preraste u nešto duže, s opasnošću da se produjli i nastavna godina LUKA GERLANC/CROPIX

te državnim dužnosnicima. Međutim, dok su učitelji u prosjeku dobili 150 eura više, nekome su rasle plaće i za 2000, čak i 2500 eura.

Zato danas učitelji imaju u prosjeku 1500 eura plaće, a državni tajnici 4500 eura. Uz to, rast cijena obezvrijedio je naše poviše, a učinjena je nepravda i jer se kroz rast koeficijentata rad u drugim javnim službama usporediv s našim vrednovao više. Učitelji se osjećaju poniženo, šalje im se poruka da je njihov posao manje vrijedan – obrazlaže Stipić.

Ministarstvo: 'Nema razloga za štrajk'

Međutim, iz Ministarstva obrazovanja na čelu s ministrom Radovanom Fuchsom (HDZ) dijametralno suprotno gledaju na stvari i tvrde kako sindikati školstva nemaju nikakvih razloga za štrajk.

Također, jučer su nam potvrdili kako će za vrijeme štrajka, bez obzira koliko će djelatnika u njemu sudjelovati, ravnatelj škole biti dužni organizirati nastavu a učenici će morati doći u školu. U suprotnom, roditelji će morati opravdati izostanak, jednako kao tijekom svakog normalnog dana nastave.

– Bez obzira što će djelatnici biti u štrajku, ravnatelj škole morat će pronaći načina da se nastava za to vrijeme održi, a djeca za vrijeme štrajka trebaju biti u školi! – poručili su, uz ostalo, iz resorne administracije.

Hoće li Ministarstvo posegnuti i za ostalim alatima, poput propitivanja zakonitosti štrajka, neplaćanja dana provedenog u štrajku i slično, zasad ne žele govoriti.

– Jeli štrajk zakonit ili nije određuje sud. Hoće li zbog štrajka doći do produžetka školske godi-

ne, nadamo se da se on neće provoditi do tog roka.

Ministarstvo će napraviti sve unutar svojih ovlasti da do toga ne dođe – kazao je Stipe Mamić, državni tajnik u Ministarstvu, za Hrvatski radio.

– Kako god, štrajk u obrazovanju i znanosti neće biti plaćen – izjavio je Marin Piletić (HDZ), ministar rada, te je dodao:

– Ako (sindikati) organiziraju, najave i provedu štrajk, on svima onima koji će u njemu sudjelovati od strane poslodavca, to jest Vlade, neće biti plaćen.

Unutar sustava obrazovanja i znanosti ima i zaposlenika koji ne podržavaju inicijativu kolega te podsjećaju kako je bespredmetno da, primjerice, školski sindikat štrajkaju za povećanje osnovice za plaće, budući da je osnovica jednaka za sve javne i državne službenike i o njoj pregovaraju svi reprezentativni sindikati iz resora školstva, zdravstva, kulture, socijale...

Ti pregovori o osnovici plaća za iduću godinu ionako trebaju početi u svibnju ili lipnju ove godine. Također, naši sugovornici podsjećaju kako je premijer Andrej Plenković (HDZ) osobno krajem prošle godine najavio kako je Vlada u ovom trenutku odustala od ocjenjivanja zaposlenih u obrazovanju te da je ministra Fuchsa zadužio da pronađe rješenje koje će biti odgovarajuće za nastavnike.

Iz Ministarstva obrazovanja nisu željeli dodatno kometirati te kritike, ali su poslali priopćenje u kojemu ponavljaju kako zbog svega što je u posljednjih 10 godina napravljeno za unaprjeđenje materijalnog i nematerijalnog statusa zaposlenika u obrazovanju ne nalaze nikakav razlog za štrajk.

– Nije istina da se zaposlenike u obrazovanju poštovalo samo

NAJVEĆI, A BOJKOTIRAJU

'Kolege igraju s figom u džepu'

Zanimljivo je da, kako sada stvari stoje, u štrajku prosvjetara neće sudjelovati najveći sindikat u sustavu obrazovanja, Sindikat hrvatskih učitelja (SHU) Sanje Šprem, ujedno većinski sindikat u sustavu osnovnog školstva. Nije tajna da su odnosi između čelnih ljudi SHU-a i ostala tri sindikata obrazovanja zategnuti već neko vrijeme. SHU je već prilikom najave najnovijeg štrajka svojih kolega u školama i fakultetima izrazio skepsu uz zaključak da "lepeza navedenih zahtjeva" (koje su istaknula tri sindikata) "vodi štrajku upitne zakonitosti" te da Zakon o radu ne poznaje odredbu da "svatko štrajka za ono što ga najviše tišti". Šprem je u izjavi za Slobodnu Dalmaciju odbacila prozivke kolega da se čak 75 posto njezinih članova izjasnilo za štrajk, rekavši da je to izjašnjavanje provedeno krajem prošle godine iz

potpuno drugih razloga i vezano je bilo za Vladinu ponudu tijekom pregovora o osnovici za plaće. O mogućnosti da se SHU ipak priključi štrajku idući tjedan kaže:

– Neću ulaziti u detalje niti stvarati daljnje konflikte, ali da je stvarno bilo želje ići u zajedničku priču, a ne s "figom u džepu" prema nama, onda bismo ranije bili uključeni u aktivnosti ovih sindikata, a ne da o tome saznamo tek 20. veljače, kada su tri sindikata podnijela zahtjev za pokretanjem postupka mirenja. Mi kao sindikat nismo sudjelovali u postupku mirenja, i ne možemo aktivno sudjelovati u štrajku, ali ako tako odluče naši članovi i ako se ispune zakonski uvjeti, SHU ima opciju uključiti se kroz štrajk solidarnosti – kaže čelnica SHU, koja kritizira i nejasne razloge štrajka, kao i nepoznanice oko njegova konkretnog datuma i trajanja.

kada su štrajkali. Od zadnjeg štrajka prošlo je više od šest godina, a u tih šest godina plaće su povećane za više od 60 posto i to na način da su plaće svake godine povećavane.

Plaće stalno rastu

Čak za vrijeme koronakrize kada su plaće u privatnom sektoru padale, u obrazovanju su rasle – poručuju iz Fuchsova kabineta. Samo u posljednjih nešto više od godinu dana plaće zaposlenika u sustavu obrazovanja porast će za više od 30 posto ako zbrojimo povećanje od prošle godine na temelju promjene koeficijentata i novih šest posto povećanja u 2025. godini, dodaju. Osim toga, kao nikad dosad, nabrajaju dalje, vodilo se računa o zaštiti i davanju zaslužnog statusa odgojno-obrazovnim djelatnicima, primjerice, ukinute su anonimne prijave prosvjetnoj inspekciji, sustav napredovanja postao je brži i učinkovitiji i slično.

Odbacuju i sindikalne optužbe da Ministarstvo nije u dobroj vjeri pregovaralo sa sindikatima te ističu kako "sindikati sami sebe demantiraju kada kažu da je Ministarstvo bilo spremno na ustupke, ali je od njih traženo da potpišu dodatak TKU".

PROSVJETAR OD 46 GODINA

Ministarstvo: učitelji prosječno primaju 1492 eura

Prema posljednjim podacima Ministarstva, u prosincu prošle godine prosječna plaća učitelja u osnovnoj školi bez napredovanja (koeficijent 2,01) i prosječne dobi od 46 godina iznosila je 1492 eura neto, onoga u zvanju mentora 1689 eura, savjetnika 1915 eura, a izvršnog savjetnika 2107 eura neto. U srednjim školama nastavnici bez napredovanja imali su u prosjeku plaću od 1581 euro neto, mentori 1772 eura, savjetnici 1963 eura, a izvršni savjetnici 2175 eura.

– Ne nalazimo niti jedan razlog za štrajk te vjerujemo da većina zaposlenika u sustavu obrazovanja neće dopustiti da ih sindikalni čelnici koriste za postizanje neklih interesa koje ne iznose javno – poručuju iz prosvjetnog resora. ●